

edu SCIENCE

Program nauczania dla I etapu edukacyjnego Uczymy się z EDUSCIENCE

I etap edukacyjny

Katarzyna Lotkowska

Pro Futuro 2

Realizowany przedmiot: edukacja wczesnoszkolna

Cele

Oddziaływanie na dziecko rozpoczynające edukację na I etapie kształcenia, będące w okresie szczególnej plastyczności psychiki, stanowi bardzo ważny element w kształtowaniu jego wartościowych postaw społeczno-moralnych, jak również w opanowaniu odpowiedniego zakresu wiedzy i umiejętności.

Głównymi celami programu jest uaktywnienie wszelkich możliwości dziecka, wspieranie jego rozwoju bez sztucznego przyspieszania oraz przygotowanie dzieci do podejmowania wyzwań, z jakimi zmierzą się w życiu bazując na tematyce matematyczno-przyrodniczej. Można tego dokonać poprzez rozwijanie:

- umiejętności zdobywania wiedzy,
- umiejętności czytania, pisania i liczenia,
- umiejętności nawiązywania ogólnie przyjętych za pozytywne relacji z rówieśnikami i osobami dorosłymi,
- kształtowania poczucia przynależności do grupy, społeczności szkolnej oraz środowiska lokalnego, jak również poczucia tożsamości narodowej,
- budzenia szacunku do otaczającej przyrody oraz rozbudzanie potrzeby obcowania z nią,
- aktywności w prowadzeniu doświadczeń i ustalaniu wniosków,
- narzędzi umysłowych, dedukcji, logicznego myślenia, myślenia przyczynowo-skutkowego oraz analizy i syntezy.

Projekt ma także na celu uświadomienie dziecku rozpoczynającemu edukację szkolną, w jaki sposób powinno się uczyć, by w jak najlepszym stopniu wykorzystać swoją inteligencję i możliwości podczas rozwiązywania problemów.

Zadania projektu mają pozwolić dzieciom skupić się na umiejętności interpretowania świata i stosowanych w nim symboli. Efektem oddziaływania projektu jest podniesienie zdolności wykorzystywania narzędzi umysłowych, czyli udoskonalanie procesów myślowych zwiększających umiejętność poznawania u dziecka.

Proponowany rozwój umiejętności dziecka ma prowadzić do pozytywnych zmian w jego osobowości. Mały człowiek zaczyna planować, organizować zabawy, otwarcie przedstawiać swój punkt widzenia, a przede wszystkim wierzyć w siebie i swoje możliwości.

Do głównych zadań szkoły już od pierwszego etapu edukacyjnego należą:

- interpretowanie i rozumienie stosowanych w projekcie symboli
- aktywne uczestnictwo w życiu rodziny, klasy, szkoły oraz na miarę swych możliwości, w pracy innych grup społecznych w najbliższym środowisku
- obiektywne ocenianie postępowania własnego, kolegów i innych osób
- współdziałanie w zespole
- stawianie sobie określonych zadań i pokonywanie ich własnym wysiłkiem, bycie zdolnym do wyrzeczeń na rzecz osiągnięcia postawionych zamierzeń
- przejawianie wrażliwości na piękno przyrody, a także dostrzeganie go w wytworach pracy ludzkiej
- troska się o zdrowie swoje i innych, także zwierząt
- sprawdzanie dostępności możliwości rozwiązywania problemów
- okazywanie pozytywnego stosunku do nauki
- używanie modeli, które są schematami reprezentującymi obiekty, a także łączenie faktów i zjawisk
- orientowanie się w nowym materiale edukacyjnym
- dostosowywanie się do nowych sytuacji i umiejętne wykorzystywanie w nich wcześniej zdobytych umiejętności
- dążenie do nabywania wartościowych cech charakteru takich, jak: pracowitość, odpowiedzialność, wytrwałość, prawdomówność

w zakresie obserwacji, doświadczenia i eksperymentów:

- wskazywanie na mapie granic Polski, głównych miast i rzek oraz określanie typowych krajobrazów
- posiadanie umiejętności czytania prostych planów, określanie głównych kierunków na mapie
- orientowanie się w terenie według Słońca i kompasu, wyznaczanie kierunków za pomocą cienia
- obserwowanie obiektów i zjawisk przyrody, analizowanie ich, opisywanie i nazywanie
- rozpoznawanie najczęściej spotykanych gatunków roślin
- dostrzeganie związków przyczynowo – skutkowych w przyrodzie, charakteryzowanie zmian zachodzących w przyrodzie w różnych porach roku
- określanie typów lasu, jego warstw, rozumienie, na czym polega gospodarcze i zdrowotne znaczenie lasu
- orientowanie się w różnorodności świata roślinnego i zwierzęcego, współzależności zachodzących pomiędzy nimi
- znajomość i rozróżnianie życia niektórych środowisk, jak: pole, łąka, las, sad, ogród
- znajomość podstawowych znaków drogowych i przepisów bezpieczeństwa w ruchu drogowym
- wykonywanie prostych obliczeń zegarowych, kalendarzowych i pieniężnych
- mierzenie i ważenie przedmiotów
- określanie ilości płynów w zależności od rodzaju pojemników

w zakresie zdrowia i aktywności artystycznej:

- znajomość i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zabaw, na drodze

- kulturalne zachowywanie się w środkach transportu
- bezpieczne posługiwanie się narzędziami i urządzeniami technicznymi
- uczestnictwo w grach i zabawach zespołowych z wykorzystaniem metody fair play
- przedstawianie w twórczy sposób zjawisk realnych i fantastycznych

Treści

Treść	Rok realizacji	Zasoby
Edukacja polonistyczna. Wspomaganie rozwoju umysłowego w zakresie wypowiedzania się. Dbalność o kulturę języka. Początkowa nauka czytania i pisania. Kształtowanie umiejętności wypowiedzania się w małych formach teatralnych. Uczeń kończący klasę I:	I	
w zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:	I	
obdarza uwagą dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia,	I	
w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno,	I	
uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą;	I	
w zakresie umiejętności czytania i pisania:	I	
rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy,	I	
zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty,	I	
pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii),	I	
posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie,	I	
interesuje się książką i czytaniem; słucha w skupieniu czytanych utworów (np. baśni, opowiadań, wierszy), w miarę swoich możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela,	I	
korzysta z pakietów edukacyjnych (np. zeszytów ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych) pod kierunkiem nauczyciela;	I	
w zakresie umiejętności wypowiedzania się w małych formach teatralnych:	I	
uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego,	I	
rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie,	I	
odtwarza z pamięci teksty dla dzieci, np. wiersze, piosenki, fragmenty prozy.	I	
Język obcy nowożytny. Wspomaganie dzieci w porozumiewaniu się z osobami, które mówią innym językiem. Uczeń kończący klasę I:	I	
rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje;	I	
nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu;	I	
recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki z repertuaru	I	
rozumie sens opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami.	I	

Edukacja muzyczna. Wychowanie do odbioru i tworzenia muzyki: śpiewanie i muzykowanie, słuchanie i rozumienie. Uczeń kończący klasę I:	I	
powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, wykonuje śpiewanki i rymowanki;	I	
odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastrój i charakter muzyki płaśając i tańcząc (reaguje na zmianę tempa i dynamiki);	I	
realizuje proste schematy rytmiczne (tataizacją, ruchem całego ciała);	I	
wie, że muzykę można zapisać i odczytać;	I	
świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;	I	
kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.	I	
Edukacja plastyczna. Poznanie architektury, malarstwa i rzeźby. Wyrażanie własnych myśli i uczuć w różnorodnych formach plastycznych. Przygotowanie do korzystania z medialnych środków przekazu. Uczeń kończący klasę I:	I	
wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni; posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura;	I	
ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;	I	
wykonuje proste rekwizyty (np. lalkę, pacynkę) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych; tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;	I	
rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę; wypowiada się na ich temat.	I	
Edukacja społeczna. Wychowanie do zgodnego współdziałania z rówieśnikami i dorosłymi. Uczeń kończący klasę I:	I	
potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi; wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;	I	
współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych, grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;	I	
wie, co wynika z przynależności do rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich;	I	
ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;	I	
zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;	I	
wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;	I	
potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto); wie, czym zajmuje się np. policjant, strażak, lekarz, weterynarz; wie, jak można się do nich zwrócić o pomoc;	I	
wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie; zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy), rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.	I	

<p>Edukacja przyrodnicza. Wychowanie do rozumienia i poszanowania przyrody ożywionej i nieożywionej. Uczeń kończący klasę I:</p>	<p>I</p>	<p>przyroda ożywiona, nieożywiona /lesson_elements/14002 Przyroda ożywiona i nieożywiona /lesson_elements/140</p>
<p>w zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:</p>	<p>I</p>	<p>Zwierzęta Polski /lesson_elements/13261</p>
<p>rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak: park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka),</p>	<p>I</p>	<p>Zwierzęta wokół nas /lesson_elements/9400 Zbiór zdjęć roślin, zwierząt /lesson_elements/549</p>
<p>zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy,</p>	<p>I</p>	<p>Ptaki wracają /lesson_elements/28866 Przygotowanie się zwierząt do zimy /lesson_elements/34329</p>
<p>wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp.; prowadzi proste hodowle i uprawy (w szczególności w kąciку przyrody),</p>	<p>I</p>	<p>Zboże ozime - pole /lesson_elements/5950</p>
<p>wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku: niszczenie szkodników przez ptaki, zapylanie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice,</p>	<p>I</p>	<p>Jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku - karta pracy /lesson_elements/38460</p>
<p>zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka: wypalanie łąk i ściernisk, zatrucie powietrza i wód, pożary lasów, wyrzucanie odpadów i spalanie śmieci itp.; chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie, pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato,</p>	<p>I</p>	<p>Rośliny i zwierzęta żyjące w parku, w lesie, na polu, w sadzie i w ogrodzie /lesson_elements/4490</p>
<p>zna zagrożenia ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (np. trujące owoce, liście, grzyby) i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia,</p>	<p>I</p>	<p>Rośliny nieużytków i trujące. /lesson_elements/29974 Zwierzęta wokół nas /lesson_elements/9400</p>
<p>wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt,</p>	<p>I</p>	<p>WODA /lesson_elements/2582</p>
<p>wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych;</p>	<p>I</p>	<p>Człowiek a środowisko – jak długo żyją śmieci w wodzie?; ryba – śmietnik?</p>

		/lesson_elements/3790
w zakresie rozumienia warunków atmosferycznych:	I	
obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody,	I	Pory roku i pogoda /lesson_elements/1451
wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji, i stosuje się do podanych informacji o pogodzie, np. ubiera się odpowiednio do pogody,	I	Jaka dziś pogoda? - poznanie zjawisk pogodowych /lesson_elements/32092
nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku, podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody,	I	Pogoda i zjawiska atmosferyczne- prezentacja /lesson_elements/32583
zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar, i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia.	I	Burza. Co robić? /lesson_elements/825
Edukacja matematyczna. Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz kształtowanie wiadomości i umiejętności matematycznych dzieci. Uczeń kończący klasę I:	I	
w zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:	I	
ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach,	I	działania na zbiorach /lesson_elements/5899 Zbiory liczbowe. /lesson_elements/27925
układa obiekty (np. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je; wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie,	I	Dopełnianie do 10 /interactives/23028
klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje np. zwierzęta, zabawki, rzeczy do ubrania,	I	Klasyfikacja trójkątów ze względu na miary kątów. /lesson_elements/23842
w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania,	I	
wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu; orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (np. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku,	I	Kierunki świata_kierunki główne /lesson_elements/7007
dostrzega symetrię (np. w rysunku motyla); zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej; kontynuuje regularny wzór (np. szlaczek);	I	zbiory /lesson_elements/14793
w zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:	I	
		Dodawanie w zakresie 10. /lesson_elements/22914 Dodawanie i

<p>sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularności dziesiętkowego systemu liczenia), wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, także wspak (zakres do 20); zapisuje liczby cyframi (zakres do 10),</p>	<p>I</p>	<p>odejmowanie w zakresie 10, przeciąganie obiektów. /lesson_elements/22815</p> <p>Dodawanie i odejmowanie w zakresie 10. Działania na drzewkach. /lesson_elements/263</p>
<p>wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje), manipulując obiektami lub rachując na zbiorach zastępczych, np. na palcach; sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie do 10, poprawnie zapisuje te działania,</p>	<p>I</p>	<p>Dodawanie i odejmowanie w zakresie 10. Porządkowanie liczb w kolejności malejącej. /lesson_elements/26988</p> <p>Dodawanie i odejmowanie w zakresie 10, przeciąganie obiektów. /lesson_elements/22815</p>
<p>radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślnie zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania,</p>	<p>I</p>	<p>Tajemnice dodawania /lesson_elements/28407 /lesson_elements/28584</p>
<p>zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań;</p>	<p>I</p>	<p>Zadanie z treścią w zakresie 10 /lesson_elements/26642</p>
<p>w zakresie pomiaru:</p>	<p>I</p>	
<p>długości: mierzy długość, posługując się np. linijką; porównuje długości obiektów,</p>	<p>I</p>	<p>Mierzenie odcinków /lesson_elements/22448</p>
<p>ciężaru: potrafi ważyć przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi,</p>	<p>I</p>	<p>Zagadka: waga /lesson_elements/25891</p>
<p>płynów: odmierza płyny kubkiem i miarką litrową,</p>	<p>I</p>	<p>miarę objętości płynów /interactives/30629</p>
<p>czasu: nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się, do czego służy kalendarz, i potrafi z niego korzystać; rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków;</p>	<p>I</p>	<p>Kalendarz, obliczenia kalendarzowe. Utrwalenie dni tygodnia. /lesson_elements/29491</p> <p>Kalendarz. Obliczenia kalendarzowe /lesson_elements/31465</p> <p>Przeciąganie obiektów. Zegar. Określanie pełnych godzin. /lesson_elements/23836</p>
<p>w zakresie obliczeń pieniężnych:</p>	<p>I</p>	<p>Rozwiązywanie zadań. Obliczenia pieniężne. /lesson_elements/28345</p>

zna będące w obiegu monety i banknot o wartości 10 zł; zna wartość nabywczą monet i radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży,	I	Rozwiązywanie zadań. Obliczenia pieniężne. /lesson_elements/28345 Obliczenia pieniężne. Rozwiązywanie zadań. /lesson_elements/31545
zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.	I	
Zajęcia komputerowe. Uczeń kończący klasę I:	I	
posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;	I	Komputer /lesson_elements/7896 komputer /lesson_elements/9174
wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;	I	Quiz "Bezpieczny Internet" /lesson_elements/27632
stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.	I	
Zajęcia techniczne. Wychowanie do techniki (poznawanie urządzeń, obsługiwanie i szanowanie ich) i działalność konstrukcyjna dzieci. Uczeń kończący klasę I:	I	
w zakresie wychowania technicznego:	I	
wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę); majsterkuje (np. latawce, wiatraczki, tratwy),	I	
zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np. latarki, odkurzacza, zegara), posługuje się nimi, nie psując ich,	I	
buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, np. szalasy, namioty, wagi, tor przeszkód; w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu np. dźwigi, samochody, samoloty, statki, domy;	I	
w zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:	I	
utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie), sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,	I	
zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,	I	
wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.	I	
Wychowanie fizyczne. Kształtowanie sprawności fizycznej dzieci i edukacja zdrowotna. Uczeń kończący klasę I:	I	
uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;	I	
potrafi:	I	
chwytać piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i	I	
pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne,	I	

wykonywać ćwiczenia równoważne;	I	
dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.;	I	
wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby;	I	Odżywianie /lesson_elements/20162
wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin);	I	WITAMINA C /lesson_elements/32163
wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i	I	
Etyka. Przybliżanie dzieciom wartości etycznych na podstawie baśni, bajek i opowiadań, a także obserwacji życia codziennego. Uczeń kończący klasę I:	I	
przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (współpracuje w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych (grzecznie zwraca się do innych, ustępuje osobom starszym miejsca w autobusie, podaje upuszczony przedmiot itp.);	I	
wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych; nie niszczy otoczenia;	I	
zdaje sobie sprawę z tego, jak ważna jest prawdomówność, stara się przeciwstawiać kłamstwu i obmowie;	I	
wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich;	I	
niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych;	I	
wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy chwalić się bogactwem ani nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach.	I	
Edukacja polonistyczna. Uczeń kończący klasę III:	II	
korzysta z informacji:	II	
uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,	II	
czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski,	II	
wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym,	III	
zna formy użytkowe: życzenia, zaproszenie, zawiadomienie, list, notatka do kroniki; potrafi z nich korzystać;	II	
analizuje i interpretuje teksty kultury:	II	
przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi,	II	
w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów,	II	
czyta teksty i recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji,	II	
ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci, czyta wybrane przez siebie i wskazane przez nauczyciela książki, wypowiada się na ich temat,	III	

pod kierunkiem nauczyciela korzysta z podręczników i zeszytów ćwiczeń oraz innych środków dydaktycznych;	II	
tworzy wypowiedzi:	II	
w formie ustnej i pisemnej: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie,	III	
dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych,	III	
uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych,	II	
dba o kulturę wypowiedzianą się; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym; stosuje formuły grzecznościowe,	II	
dostrzega różnicę pomiędzy literą i głoską; dzieli wyrazy na sylaby; oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście,	II	
pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną,	III	
przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu; w miarę swoich możliwości samodzielnie realizuje pisemne zadania domowe.	II	
Język obcy nowożytny. Uczeń kończący klasę III:	III	
wie, że ludzie posługują się różnymi językami i aby się z nimi porozumieć, trzeba nauczyć się ich języka (motywacja do nauki języka obcego);	II	
reaguje werbalnie i niewerbalnie na proste polecenia nauczyciela;	II	
rozumie wypowiedzi ze słuchu:	II	
rozróżnia znaczenie wyrazów o podobnym brzmieniu,	II	
rozpoznaje zwroty stosowane na co dzień i potrafi się nimi posługiwać,	II	
rozumie ogólny sens krótkich opowiadań i baśni przedstawianych także za pomocą obrazów, gestów,	II	
rozumie sens prostych dialogów w historyjkach obrazkowych (także w nagraniach audio i video);	III	
czyta ze zrozumieniem wyrazy i proste zdania;	III	
zadaje pytania i udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów, recytuje wiersze, rymowanki i śpiewa piosenki, nazywa obiekty z otoczenia i opisuje je, bierze udział w miniprzedstawieniach teatralnych;	II	
przepisuje wyrazy i zdania;	II	
w nauce języka obcego nowożytnego potrafi korzystać ze słowników obrazkowych, książeczek, środków multimedialnych;	III	
współpracuje z rówieśnikami w trakcie nauki.	II	
Edukacja muzyczna. Uczeń kończący klasę III:	III	
w zakresie odbioru muzyki:		
zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej:		
śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym); śpiewa z pamięci hymn narodowy,	III	
gra na instrumentach perkusyjnych (proste rytmy i		

rytmiczne) oraz melodycznych (proste melodie i akompaniamenty),	II	
realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne; reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje),	III	
tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka, polki oraz innego, prostego tańca ludowego,	II	
rozdziela podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz),	III	
aktywnie słuca muzyki i określa jej cechy: rozdziela i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo i zespołowo, na chór i orkiestrę; orientuje się w rodzajach głosów ludzkich (sopran, bas) oraz w instrumentach muzycznych (fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, perkusja); rozpoznaje podstawowe formy muzyczne - AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części);	II	
w zakresie tworzenia muzyki:		
tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki,	II	
improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych	III	
wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją.	III	
Edukacja plastyczna. Uczeń kończący klasę III:		
w zakresie percepcji sztuki:		
określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i z tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym; uczestniczy w życiu kulturalnym tych środowisk, wie o istnieniu placówek kultury działających na ich rzecz,	III	
korzysta z przekazów medialnych; stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora);	II	
w zakresie ekspresji przez sztukę:		
podjmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrażu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne),	II	
realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i wytwory przekazów medialnych);	III	
w zakresie recepcji sztuki:		
rozdziela takie dziedziny działalności twórczej człowieka jak: architektura, sztuki plastyczne oraz inne określone dyscypliny sztuki (fotografika, film) i przekazy medialne (telewizja, Internet), a także rzemiosło artystyczne i sztukę ludową,	III	
rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury; opisuje ich cechy charakterystyczne (posługując się elementarnymi terminami właściwymi dla tych dziedzin działalności twórczej).	III	

Edukacja społeczna. Uczeń kończący klasę III:		
odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym;	II	
identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami; podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia; rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny, i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania;	III	
wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania; jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku;	II	
jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp.; wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa;	III	
zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je; uczestniczy w szkolnych wydarzeniach;	III	
zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty, tradycje; wie, w jakim regionie mieszka; uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność;	II	
zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy) i najważniejsze wydarzenia historyczne; orientuje się w tym, że są ludzie szczególnie zasłużeni dla miejscowości, w której mieszka, dla Polski i świata;	II	
wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka; wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi; wie, czym zajmuje się np. kolejarz, aptekarz, policjant, weterynarz;	III	
zna zagrożenia ze strony ludzi; potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie; zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy 112.	II	
Edukacja przyrodnicza. Uczeń kończący klasę III:		
obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem;	II	Propozycja doświadczenia z wyjaśnieniami: lód, woda, para wodna, parowanie, topnienie /lesson_elements/16974
opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, na łące i w zbiornikach wodnych;	II	Elementy ekosystemu /lesson_elements/1348
nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego;	III	Typy krajobrazów /lesson_elements/14225
wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski; rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne;	II	Zwierzęta Polski - krzyżówka /lesson_elements/3279 Zwierzęta Polski /lesson_elements/13261
wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku;	III	Pory roku i pogoda /lesson_elements/1451

podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo);	II	OCHRONA PRZYRODY /lesson_elements/29402
zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin:	III	
wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi,	III	Pory roku i pogoda /lesson_elements/15302
znaczenie powietrza i wody dla życia,	II	DO CZEGO CZŁOWIEKOWI POTREZBNA JEST WODA? /lesson_elements/37790
znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny);	III	Budowa skorupy ziemskiej - najważniejsze skały, minerały i pierwiastki /lesson_elements/422
nazywa części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi (np. serce, płuca, żołądek);	II	Podobieństwa i różnice między człowiekiem a innymi naczelnymi /lesson_elements/4487
zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza;	II	Odżywianie /lesson_elements/20162
dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości); orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżycy, lawina, powódź itp.; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.	III	czas na zdrowie /lesson_elements/31766
Edukacja matematyczna. Uczeń kończący klasę III:		
liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000;	III	ćwiczmy liczenie /lesson_elements/22808
zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000;	III	Liczby w zakresie 100. Określanie rzędu i liczby jedności i dziesiątek. /lesson_elements/35093
porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków)	III	Porównywanie ilościowe i ilorazowe. /lesson_elements/17680
dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania;		Dodawanie i odejmowanie liczb całkowitych. /lesson_elements/28799

podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia;	III	Krzyżówka o działaniach matematycznych /lesson_elements/5642
rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę);	II	
rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego);	II	Dobieranie pytania do zadania z treścią /lesson_elements/2208
wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności;	II	Obliczenia pieniężne w zakresie 100 /lesson_elements/37004 Obliczenia pieniężne. Rozwiązywanie zadań. /lesson_elements/31545
mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez zamiany jednostek i wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych); używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry);	III	Sposoby mierzenia czasu dla najmłodszych /lesson_elements/32519 pomiar długości /lesson_elements/7228
waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych);	III	Waga, jednostki masy. /lesson_elements/25892 Rebus z hasłem: waga. /lesson_elements/25890
odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;	II	
odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera);	II	Temperatura i skale termometryczne /lesson_elements/8689 Temperatura /lesson_elements/23568
odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII;	III	Liczby Rzymskie i Arabskie /lesson_elements/7142 Liczby Rzymskie i Arabskie /lesson_elements/7147 Liczby rzymskie, a dni tygodnia /lesson_elements/35894
podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje		Kalendarz, obliczenia kalendarzowe. Utrwalenie dni tygodnia.

chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych;	III	/lesson_elements/294 91 dni tygodnia - plan /lesson_elements/19520
odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinny, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny);	II	Przeciąganie obiektów. Zegar. Określanie pełnych godzin. /lesson_elements/23836
rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach);	II	Rozpoznawanie i nazywanie podstawowych figur geometrycznych /lesson_elements/36347
rysuje drugą połowę figury symetrycznej; rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu; kontynuuje regularność w prostych motywach (np. szlaczki, rozety).	II	Płatek śniegu, symetryczne plamy /lesson_elements/30781 /lesson_elements/31373
Zajęcia komputerowe. Uczeń kończący klasę III:		
umie obsługiwać komputer:		
posługuje się myszą i klawiaturą,	II	komputer /lesson_elements/9174
poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego;	II	
posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania; korzysta z opcji w programach;	III	
wyszukuje i korzysta z informacji:	II	
przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły),	II	
dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej, nawiguje po stronach w określonym zakresie,	II	
odtwarza animacje i prezentacje multimedialne;	III	
tworzy teksty i rysunki:	II	
wpisuje za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki, wyrazy i zdania,	II	
wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki, np. z gotowych figur;	III	
zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimediiów:	II	
wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadweręża kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne,	II	
ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu,	III	
stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.	III	
Zajęcia techniczne. Uczeń kończący klasę III:		

zna środowisko techniczne na tyle, że:	II	
orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku (Jak to zrobiono?): meble, domy, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego,	II	
rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, statki, samoloty), wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (komputer, laptop, telefon komórkowy); orientuje się w rodzajach budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe, mosty, tunele, wieże) i urządzeń elektrycznych (latarka, prądnica rowerowa),	III	
określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np. ładne lub brzydkie);	III	
realizuje "drogę" powstawania przedmiotów od pomysłu do	III	
przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia,	II	
rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,	III	
posiada umiejętności:	III	
odmierzania potrzebnej ilości materiału,	III	
cięcia papieru, tektury itp.,	II	
montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych, korzystając z prostych instrukcji i schematów rysunkowych, np. buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów i statków,	III	
w miarę możliwości, montażu obwodów elektrycznych, szeregowych i równoległych z wykorzystaniem gotowych zestawów;	III	
dba o bezpieczeństwo własne i innych:	II	
utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy,	II	
właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,	II	
wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.	II	
Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna. Uczeń kończący klasę III:		
w zakresie sprawności fizycznej:	II	
realizuje marszobieg trwający co najmniej 15 minut,	II	
umie wykonać próbę siły mięśni brzucha oraz próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa;	III	
w zakresie treningu zdrowotnego:	II	
przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód,	II	
skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jedno- i obunóż nad niskimi przeszkodami,	II	

wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie;	III	
w zakresie sportów całego życia i wypoczynku:		
posługuje się piłką: rzuca, chwytą, kozłuje, odbija i prowadzi ją,	III	
jeździ np. na rowerze, wrotkach; przestrzega zasad poruszania się po drogach,	III	
bierze udział w zabawach, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego,	II	
wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości;	II	
w zakresie bezpieczeństwa i edukacji zdrowotnej:		
dba o higienę osobistą i czystość odzieży,	II	<p>HIGIENA I ZDROWIE. /lesson_elements/23848</p> <p>Jak dbać o higienę? /lesson_elements/272</p>
wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna,	II	<p>Poznajemy zasady przygotowania i spożywania posiłku /lesson_elements/23763</p> <p>Jakie produkty wzmacniają naszą odporność? /lesson_elements/249</p>
wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem,	III	<p>Rodzaje środków czystości. Środki czystości a środowisko przyrodnicze /lesson_elements/242</p>
dba o prawidłową postawę, np. siedząc w ławce, przy stole,	II	
przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych; posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem,	II	<p>Piktogramy bezpieczeństwa - co oznacza? /lesson_elements/31861</p> <p>Bezpieczeństwo podczas ferii zimowych. /lesson_elements/243</p>
potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych; wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.	II	
Etyka. Uczeń kończący klasę III:		
rozumie, że ludzie mają równe prawa, niezależnie od tego, gdzie się urodzili, jak wyglądają, jaką religię wyznają, jaki mają status materialny; okazuje szacunek osobom starszym;	III	

zastanawia się nad tym, na co ma wpływ, na czym mu zależy, do czego może dążyć nie krzywdząc innych; stara się nieść pomoc potrzebującym;	II	
wie, na czym polega prawdomówność i jak ważna jest odwaga przeciwstawiania się kłamstwu i obmowie; potrafi z tej perspektywy oceniać zachowania bohaterów baśni, opowiadań, legend, komiksów;	II	
wie, że nie można zabierać cudzej własności i stara się tego przestrzegać; wie, że należy naprawić wyrządzoną szkodę; dostrzega, kiedy postaci z baśni, opowiadań, legend, komiksów nie przestrzegają reguły "nie kradnij";	II	
starannie dobiera przyjaciół i pielęgnuje przyjaźnie w miarę swoich możliwości;	III	
wie, że jest częścią przyrody, chroni ją i szanuje; nie niszczy swojego otoczenia.	III	

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji programu

Podstawowe treści mają charakter spiralny. Przy właściwej realizacji projektu, wiedza dziecka powinna stopniowo układać się w logiczną całość przy jednoczesnym przechodzeniu myślenia dziecka z etapu konkretno-obrazowego na rzecz pojęciowego. Ważnym elementem sposobu realizacji projektu jest pozwolenie dzieciom na twórcze myślenie, doświadczanie i kontrolowane popełnianie błędów. Do większości podstawowych zadań uczniowie powinni dojść sami poprzez poszukiwanie rozwiązań, podejmowanie działań, kierowani przez nauczyciela.

Projekt pozwala na elastyczne planowanie i manipulowanie treściami i działaniami edukacyjnymi w zależności od potrzeb zespołu klasowego, jego liczebności oraz możliwości. Nauczyciel może sam zaplanować tempo realizacji treści projektowych. Może również wspierać się poradnikiem metodycznym - scenariuszami zajęć wydanymi do projektu jako pomoc i wsparcie.

Uwzględniając zasadę pogłębłości, uczniowie poznają świat poczynając od zabawy poprzez wykonywanie świadomych czynności na przedmiotach i ich zastępnikach aż do rozumienia ogólnych pojęć.

Na realizację projektu ma wpływ wiele dodatkowych elementów:

- metody pracy z dzieckiem (zabawa, muzyka, rytm, plastyka)
- profile dominacji, rodzaje inteligencji wielorakich oraz rozwój narzędzi umysłowych
- baza dydaktyczna
- stres
- współpraca z rodzicami

Profile dominacji

Ze względu na **profil dominujący** (dominację półkuli mózgowej i części ciała: ręki, nogi, oka i ucha), każde dziecko potrzebuje innych bodźców do zdobywania informacji i „zakotwiczenia” ich w mózgu. W związku z powyższym nauczyciel powinien organizować takie sytuacje dydaktyczne, by dziecko miało możliwość zdobycia wiedzy w określony przez siebie sposób. Należy także pamiętać o zaspokojeniu ruchu, bo jak pisze **Carla Hannaford** „Ruch zakotwicza myśl”. Wskazane jest, by dzieci podczas zajęć miały swobodę ruchu. Podczas poruszania się tworzą się w mózgu człowieka wiązania neuronowe ułatwiające przepływ informacji i pozwalające na efektywne zapamiętywanie. Wyróżniamy 33 profile dominacji. Nauczyciel powinien wiedzieć, czego może się spodziewać po dziecku ze względu na jego profil. Wszystkie profile są szczegółowo opisane w książce Carli Hannaford „Profil dominacji”. Po zapoznaniu się z tą pozycją wychowawcy będą zdawali sobie sprawę, że, kiedy dziecko nie chce mówić, nie oznacza to, że go lekceważy. Nie pozwala mu na werbalizację swoich myśli jego profil dominacji. Innymi słowy dominująca ręka u dziecka występuje po tej samej stronie ciała, co półkula mózgowa.

Przykładem jest tworzenie i czytanie mapy. Można zaplanować z dziećmi zaprojektowanie drogi na stołówkę, czy podwórko. Najpierw należy tę drogę świadomie przebyć, potem wykorzystać przedmioty na macie, tworząc mapę trójwymiarową. Kolejnym krokiem jest przeniesienie mapy na papier i przetestowanie w praktyce. Ważnym elementem jest omówienie wszystkich wykonywanych działań, znalezienie błędów i podawanie pomysłów na ich korektę.

Przykłady metod pracy z uczniami

- **Wyraź to własnymi słowami**

Prosimy dziecko, by zapoznało się z tekstem, zaznaczyło najważniejsze dla niego kwestie, zapisało lub narysowało, a potem spróbowało opisać własnymi słowami.

- **Fiszki**

Dzieci na fiszkach rysują lub zapisują najważniejsze kwestie dotyczące przeczytanego tekstu, mogą je wykorzystać do plakatu czy zawieszenia na tablicy.

- **Odpowiedz na własne pytania:**

Zadawanie pytań w trakcie czytania i szukanie w tekście odpowiedzi lub poproszenie dzieci, by po przeczytaniu tekstu ułożyły do niego pytania i zadały je koledze.

- **Przewiduj**

Gdy nauczyciel czyta dzieciom tekst, może w pewnym momencie przerwać i zapytać o dalszy przebieg wydarzeń czy doświadczenia.

- **Posegreguj informacje**

Nauczyciel po zapoznaniu dzieci np. z doświadczeniem rozdaje dzieciom informacje i prosi o ich posegregowanie lub ułożenie w odpowiedniej kolejności.

- **Przeanalizuj to**

Nauczyciel np. sadził z dziećmi rośliny, których część uschła. Po tym doświadczeniu można przygotować pytania motywujące do uzyskania odpowiedzi, dlaczego tak się stało? Czy kolejność pielęgnacji rośliny była właściwa? Czy można było przewidzieć taki efekt? Co jest przyczyną uschnięcia rośliny i dlaczego? Czego się nauczyłeś w tym doświadczeniu?

- **Mapy uczenia się**

Dzieci razem z nauczycielem tworzą zbiór informacji, które już posiadają i rysują je w formie mapy myśli. W trakcie realizacji zajęć mogą dopisać kolejną zdobytą wiedzę. Metoda ta jest wspólnym

środkiem na wizualizację tego, czego uczą się dzieci. Widzą, jaki jest przyrost wiedzy oraz, czego jeszcze powinny się dowiedzieć. Możliwość powieszenia mapy myśli w widocznym miejscu zwiększa łatwość zapamiętywania.

- **Zostań reporterem telewizyjnym**

Wiele tematów nadaje się do przedstawienia a w formie mentalnego filmu dokumentalnego, np. Jak powstają wulkany i gdzie występują? Budżet jest ograniczony, co pozwala nabywać inne umiejętności bardzo ważne w życiu codziennym. W filmie mogą brać udział gwiazdy, statyści, można odegrać scenę wydobywania się lawy z wulkanu oraz ewakuacji ludności, ulewnych dreszczów czy suszy itp. Dzieci często nie zdają sobie sprawy z możliwości sił przyrody.

- **Wyrapuj to**

Dzieci układają tekst na określony temat do muzyki. Mogą intonować zasady matematyczne i naukowe przy akompaniamencie muzycznym. To działa, ponieważ dzieci muszą przemyśleć tekst, by pasował także do melodii, a jednocześnie miał sens.

- **Odegraj to**

Dzieci odgrywają słowa, doświadczenia czy zdarzenia. Zamieniają się w określone przedmioty, ludzi, tym samym łatwiej zapamiętują ważne informacje i nabywają określone umiejętności.

- **Naucz innych**

Najlepszym sposobem uczenia się jest uczyć innych. Idąc w ślad za przysłowiem pozwólmy dzieciom organizować własne myśli wypowiadając je. Niech spróbują wyjaśnić koledze, mamie czy tacie, czego się nauczyli i jak to działa. Wspólna nauka to doskonały pomysł dla tak małych dzieci. Uczenie się z innymi sprawia, że nauka staje się zabawą i łatwiej wchodzi do głowy.

- **Grajcie z dziećmi w Scrable i gry słowne, państwa i miasta**
- **Wyobraź sobie, że**

Metoda polega na opowiadaniu dzieciom wydarzenia czy zjawiska, podczas gdy dzieci mają zamknięte oczy i leżą np. zrelaksowane na dywanie. To pomaga dzieciom zapamiętać na swój najłatwiejszy sposób.

- **Podaj fakty – ciałem**

Nauczyciel lub wybrany uczeń, który zna zagadnienie, pokazuje dzieciom swoim ciałem zagadkę. Zadaniem dzieci jest odgadnąć ją lub ustalić kolejność wykonywanego za chwilę doświadczenia.

- **Mnemotechniki**

Twórcie z dziećmi wiersze, w których pierwsze litery wyrazów podadzą hasło, nowe słowo do zapamiętania, np. SUMA: straszny upiór miał apaszkę. Poproście, by dzieci to narysowały i zaznaczyły pierwsze litery w wyrazach.

- **Twórcie z dziećmi zagadki również w formie rymowanek.**

Taka metoda nie tylko pozwala zapamiętać określone wiadomości czy pojęcia, ale także pozytywnie motywuje do działania.

Sposoby oceniania i sprawdzania osiągnięć ucznia

Ocena ma informować ucznia i nauczyciela o postępach w nauczaniu dla pozytywnego efektu stymulacyjnego. Cały proces kontrolowania i oceniania powinien skupiać uwagę na tych czynnościach ucznia, które przynoszą mu sukces. Warunkiem koniecznym do prawidłowego przebiegu procesu kontrolowania i oceniania jest głęboka świadomość nauczyciela i ucznia na czym cały proces polega. Uczeń powinien uświadomić sobie cel podjętej nauki, uznać go za swój i zaakceptować. Nauczyciel natomiast powinien wiedzieć, w którym miejscu drogi są jego uczniowie, jakiego rodzaju napotykają trudności i w najtrudniejszych momentach powinien przychodzić im z pomocą.

Ocena osiągnięć szkolnych uczniów spełnia kilka funkcji:

- *pierwszą funkcją* oceniania jest funkcja wychowawcza, polegająca na motywowaniu ucznia do dalszej nauki. Rolę taką spełnia zarówno wynik pozytywny, jak i negatywny, uzasadniony i właściwie zastosowany. Funkcja ta przejawia się w ten sposób, że uczeń nawet przeciętny pragnie wykazać wiedzę i zyskać aprobatę nauczyciela. Aby ocenianie spełniało swoją funkcję wychowawczą powinno być zaakceptowane przez ucznia i uzasadnione.

Ocenianie jest działaniem bardzo odpowiedzialnym, gdyż wadliwie wystawiona ocena powoduje niekiedy nieodwracalne skutki wychowawcze.

- *drugą funkcją* oceniania jest funkcja dydaktyczna. Wiąże się z całościowym ujęciem zagadnień omawianych na zajęciach. Przeprowadzając kontrolę zmuszamy ucznia do porządkowania swojej wiedzy i tworzenia pewnej struktury. Uczeń biorąc udział w sprawdzaniu zmuszony jest do poszukiwania analogii oraz związków *przyczynowo-skutkowych*.

Przeprowadzona kontrola pomoże mu dostrzec własne braki. Ma to miejsce, gdy otrzyma on poprawioną pracę z uwagami nauczyciela.

- *trzecia funkcja* – diagnozująca. Funkcja ta jest szczególnie ważna dla nauczyciela. Nauczyciel musi prognozować, rozpoznawać braki ucznia, przewidzieć i ustalić jakie elementy wiedzy należy powtórzyć, jakie odrzucić a jakie rozszerzyć.

- *czwartą funkcją* oceniania jest funkcja metodyczna, polegająca na ustaleniu skuteczności działań nauczyciela. Czy nie należy zmienić metody nauczania, bo ta zastosowana nie spełnia swojej roli lub jest mało skuteczna. Po kilku latach pracy każdy nauczyciel zauważa, że określona metoda nauczania daje dobre wyniki, a inna gorsze.

- *piątą funkcją* oceniania to funkcja klasyfikująca (informująca) – ocenia poziom opanowania wiedzy, informuje o osiągnięciach nie tylko ucznia, ale i rodziców lub opiekunów, którzy współdziałają ze szkołą w nauczaniu dziecka. Powinna to być informacja szczegółowa, a nie tylko jednoskładnikowa jaką jest ocena cyfrowa. Rodzic ma prawo wiedzieć jakie zagadnienia sprawiają dziecku trudności, czego dotyczy ta lub inna ocena.

I.

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej określonej w odrębnych przepisach, i realizowanych w szkole programów nauczania.
2. W Szkole obowiązują zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów zawarte w Ocenianiu Wewnątrzszkolnym Pro Futuro (OW), które zostały opracowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.09.2004r.
/Dz. U. Nr 199, poz. 2046 z późniejszymi zmianami/ w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i przeprowadzania egzaminów w szkołach publicznych.
3. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów i ich zachowania w ramach (OW) ma na celu:
 - informowanie ucznia o jego poziomie i postępach osiągnięć edukacyjnych i
 - zachowania, pomaganie uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
 - motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu z uwzględnieniem wdrażania do systematyczności i odpowiedzialności,
 - dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o zachowaniu dziecka, jego postępach w nauce, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach,
 - umożliwienie nauczycielom doskonalenie organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej, a w tym zapewnienie spójności umożliwiającej porównywalność wyników kształcenia na poziomie klasy, zespołów klasowych i szkoły,
 - ujednoczeniu zapisów w dokumentacji przebiegu nauczania w tym w dziennikach lekcyjnych oraz ograniczenie dowolności stosowanych kryteriów
4. Wszyscy nauczyciele są zobowiązani do bezwzględnego przestrzegania zasad zapisanych w OW.
5. W klasach I-III szkoły podstawowej śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych są ocenami opisowymi.

II.

1. W ramach obowiązującego w Szkole OW nauczyciel każdego przedmiotu oraz dodatkowych zajęć powinien na tydzień przed rozpoczęciem roku szkolnego sformułować wymagania edukacyjne i kryteria na poszczególne oceny wynikające z realizowanego przez siebie programu nauczania ujętego w szkolnym zestawie programów nauczania.

2. Najpóźniej w dniu rozpoczęcia roku szkolnego nauczyciel przedkłada dyrektorowi Szkoły opracowane w postaci dokumentów dla każdego oddziału w którym uczy wymagania edukacyjne oraz kryteria na poszczególne oceny wynikające z realizowanego przez siebie programu nauczania wraz ze sposobami ich sprawdzania.
3. Podczas opracowywania wymagań edukacyjnych na użytek uczniów bądź rodziców nauczyciel stosuje sformułowania operacyjne, tzn. nazywa czynności, których opanowanie przez uczniów będzie poddawane sprawdzeniu. Język powyższej wersji powinien być przystępny i zrozumiały.
4. Dodatkowo przy formułowaniu (PO) nauczyciel bierze pod uwagę skalę ocen bieżących, śródrocznych oraz końcowo-rocznych wynikających z obowiązującego w Szkole OW w szczególności przy wpisywaniu ich w dokumentację przebiegu nauczania.
5. Przedmiotowy system oceniania (PO) dla tzw. bloków przedmiotowych mogą opracowywać wyznaczone przez dyrektora zespoły przedmiotowe nauczycieli.
6. Opracowane dla każdego oddziału wymagania edukacyjne wraz ze sposobami ich sprawdzania są dostępne w sekretariacie szkoły.
7. Na pierwszych zajęciach lekcyjnych rozpoczynających rok szkolny każdy nauczyciel przedmiotu jest zobowiązany do poinformowania uczniów o wymaganiach o których mowa w ust.3, oraz sposobach sprawdzania osiągnięć szkolnych i warunkach poprawiania ocen;
8. Zadaniem nauczyciela - wychowawcy na pierwszym organizowanym w danym roku szkolnym zebraniu jest przekazanie rodzicom uczniów informacji dotyczących sposobu formułowania przez nauczycieli wymagań edukacyjnych oraz sposobu ich sprawdzania z jednoczesnym wskazaniem miejsca, w którym powyższe dokumenty się znajdują.
9. Przed końcowo-rocznym (semestralnym) klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej poszczególni nauczyciele są zobowiązani poinformować ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych) o przewidywanych dla niego ocenach klasyfikacyjnych:
 - na 14 dni przed terminem wystawienia oceny semestralnej lub końcowo-rocznej o przewidywanej ocenie
 - na 30 dni przed terminem wystawienia oceny semestralnej lub końcowo-rocznej, jeżeli zagraża uczniowi ocena niedostateczna

Powiadomienia rodziców (opiekunów prawnych) o zagrożeniu oceną niedostateczną dokonuje także wychowawca w formie pisemnej za pisemnym potwierdzeniem na kopii arkusza informacyjnego.

Opis założonych osiągnięć ucznia z uwzględnieniem standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów

w zakresie mówienia i pisania:

treści	po zakończeniu oddziaływania uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> - wypowiedzianie się w rozwiniętej i uporządkowanej formie na bliskie dziecku tematy - ustne opowiadanie na podstawie przeżyć, historyjek obrazkowych, przeczytanych lektur ... 	wypowiada się pełnymi zdaniami połączonymi w logiczną całość na bliskie sobie tematy
<ul style="list-style-type: none"> - porozumiewanie się rówieśnikami, dorosłymi 	w łatwy sposób porozumiewa się kolegami i osobami dorosłymi
<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie w mowie elementów techniki języka mówionego: pauz, tempa, siły głosu, odpowiedniej intonacji 	Stosuje w mowie odpowiednie elementy technik języka mówionego
<ul style="list-style-type: none"> - omawianie kolejności etapów własnego działania 	Potrafi wymienić i nazwać etapy własnych działań
<ul style="list-style-type: none"> - kreślenie linii prostych w różnym położeniu, łuków, spirali itp. 	Sprawnie posługuje się przyborami do rysowania
<ul style="list-style-type: none"> - nauka pisania liter i wyrazów z uwzględnieniem poprawnego odtwarzania kształtów liter i ich łączy 	Poprawnie łączy litery w wyrazy, dba o estetykę
<ul style="list-style-type: none"> - indywidualne układanie i pisanie wyrazów, zdań pojedynczych i równoważników zdań 	Potrafi poprawnie układać i zapisywać wyrazy i krótkie zdania
<ul style="list-style-type: none"> - porządkowanie zdań w rozsypankach zdaniowych 	Porządkuje zdania w logiczną całość
<ul style="list-style-type: none"> - podpisywanie ilustracji oraz rysunków 	Samodzielnie podpisuje ilustracje
<ul style="list-style-type: none"> - układanie i zapisywanie wielozdaniowych wypowiedzi na określone tematy 	Potrafi indywidualnie układać i zapisywać wypowiedzi wielozdaniowe
<ul style="list-style-type: none"> - przedstawianie sytuacji z życia codziennego w inscenizacjach, grach dramatycznych 	Bierze aktywny udział w inscenizacjach i scenkach rodzajowych
<ul style="list-style-type: none"> - podtrzymywanie i prowadzenie rozmów 	Chętnie bierze udział w rozmowach

	na interesujące go tematy
- indywidualne opowiadanie ulubionych baśni, legend, opowiadań itp.	Potrafi opowiedzieć własnymi słowami przeczytaną lekturę
- tworzenie swobodnych tekstów	Podejmuje próby konstruowania swobodnych tekstów w postaci słownej i pisemnej
- zbiorowe i indywidualne układanie w formie ustnej i pisemnej opowiadań na podstawie przeżyć i doświadczeń dzieci, historii, wydarzeń	
- dążenie do osiągnięcia czytelnego i estetycznego pisma z uwzględnieniem właściwego rozmieszczenia na stronie	Dbą o estetykę pisma
- zapisywanie muzyki na pięciolinii	Potrafi zapisać prostą muzykę na pięciolinii

w zakresie ćwiczeń słownikowo - frazeologicznych i wiedzy o języku

treści	po zakończeniu oddziaływania dziecko:
- poszerzanie i utrwalanie słownictwa potrzebnego do kształtowania elementarnych pojęć społecznych i przyrodniczych	interesuje się otaczającym światem, próbuje wyjaśniać nowe pojęcia
- nadawanie nazw ogólnym grupom przedmiotów, np.: przybory szkolne, transport	Nazywa grupy przedmiotów charakteryzujące się określoną cechą
- stosowanie form grzecznościowych w rozmowie i na piśmie	Stosuje w wypowiedziach i na piśmie formy grzecznościowe
- kształtowanie umiejętności wyrażania myśli w formie zdania poprzez: układanie zdań z rozsypanek wyrazowych, rozwijanie zdań,	Potrafi budować zdania z rozsypanek wyrazowych i rozwijać je
- wdrażanie do świadomego stosowania trafnych określeń	Umiejętnie stosuje odpowiednie określenia w trakcie wypowiedzi
- dobieranie wyrazów o znaczeniu przeciwnym i gromadzenie wyrazów pokrewnych	Potrafi wskazać wyrazy o znaczeniu przeciwnym i podobnym
- wyrazy wieloznaczne, np.: zamek, klucz	Zna kilka znaczeń niektórych wyrazów, potrafi wyjaśnić ich zastosowanie

w zakresie ćwiczeń gramatyczno – ortograficznych

treści	po zakończeniu oddziaływania dziecko:
- wyróżnianie w wypowiedziach zdań w zdaniach wyrazów, w wyrazach sylab oraz głosek	Wyróżnia zdania, wyrazy, sylaby i głoski
- porządkowanie wyrazów według pierwszej i drugiej litery alfabetu	Potrafi uporządkować wyrazy w kolejności alfabetycznej
- rozpoznawanie zdań oznajmujących, pytających, rozkazujących i wykrzyknikowych w wypowiedziach ustnych i pisemnych	Rozpoznaje i nazywa rodzaje zdań
- stosowanie wielkiej litery na początku zdania; kropki, wykrzyknika, pytajnika – na końcu	Poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne
- stosowanie wielkiej litery w pisowni imion i nazwisk oraz nazw własnych miejscowości, gór, rzek	Zna zasady i stosuje pisownię wielką literą nazw własnych
- stosowanie wielkiej litery w korespondencji	Stosuje wielką literę w formach grzecznościowych
- poznanie rzeczownika jako wyrazu oznaczającego nazwy roślin, ludzi, zwierząt i rzeczy	Potrafi przyporządkować rzeczowniki (bez nazywania) do grupy roślin, zwierząt, rzeczy i ludzi
- czasowniki jako wyrazy oznaczające czynności	Potrafi przyporządkować czasowniki do odpowiednich czynności
- Zgodność form czasownika i rzeczownika w liczbie	Poprawnie łączy czasownik z rzeczownikiem w określonej liczbie i czasie
- ćwiczenia w poprawnym stosowaniu form gramatycznych przy użyciu przyimków do, nad, pod, przy, od, z, na, w bez wprowadzania terminu	Stosuje w zdaniu przyimek w połączeniu z rzeczownikami
- pisownia często spotykanych wyrazów z ó i rz wymiennym	Zna zasady pisowni z ó i rz wymiennym i stosuje je w praktyce
- wykorzystanie różnicy form liczby rzeczownika dla uzasadnienia pisowni wyrazów, np.; wóz – wozy	Potrafi uzasadnić pisownię ó wymiennego stosując różnicę form liczby rzeczownika

- pisownia wyrazów z ó i rz niewymiennym	Zna zasady pisowni wyrazów z ó i rz niewymiennym i stosuje je w codziennych wypowiedziach pisemnych
- pisownia wyrazów z rz po spółgłoskach	Zna i stosuje zasady pisowni
- pisownia zakończeń –ówka, -ów, -ówna, -unek	
- pisownia wyrazów z ż	
- pisownia wyrazów z h	
- pisownia wyrazów z ą i ę	
- pisownia wyrazów z zanikiem dźwięczności na końcu i w środku wyrazu, np.: ryba – rybka, chleb – chleby	
- pisownia najczęściej używanych skrótów: ul.- ulica, nr - numer, dn. - dnia, s. – strona,	- Przepisuje poprawnie teksty - Potrafi pisać bezbłędnie z pamięci krótkie teksty
- pisanie z pamięci i ze słuchu, przepisywanie zdań i krótkich tekstów,	
- pisownia nie z przymiotnikiem	Zna i stosuje zasadę pisowni NIE z przymiotnikami

w zakresie słuchania

treści	po zakończeniu oddziaływania dziecko:
uważne słuchanie:	
- rozmówców	<ul style="list-style-type: none"> - Potrafi skoncentrować się na rozumieniu wypowiedzianych myśli rozmówcy, - Aktywnie słucha audycji, nagrań, utworów dających mu inspirację do twórczych wypowiedzi - Słucha i rozumie polecenia nauczyciela - Rozpoznaje odgłosy środowiska - Kojarzy dźwięki z konkretnymi przedmiotami i zjawiskami - Zna niektóre utwory muzyczne
- tekstu czytanego przez inne osoby jako warunku jego rozumienia i wygłaszania opinii na jego temat	
- nagrań, audycji, utworów muzycznych i tekstów literackich jako inspiracji do wypowiedziania się na określony temat	
- poleceń w celu osiągnięcia większych efektów podczas wykonywania zadań	
- odgłosów środowiska	
- rozpoznawanie dźwięków wydawanych przez różne przedmioty i instrumenty	

muzyczne	
- utworów muzycznych	

w zakresie czytania i opracowywania tekstów

czytanie tekstów z uwzględnieniem stopniowania trudności:

treści	po zakończeniu oddziaływania dziecko:
- analiza i synteza słuchowa i wzrokowa wyrazów	dokonyuje analizy i syntezy wzrokowo-słuchowej wyrazów
- czytanie wyrazów, zdań i krótkich tekstów pisanych i drukowanych	Potrafi bezbłędnie czytać teksty pisane i drukowane
- doskonalenie techniki głośnego czytania, wdrażanie do poprawnego i wyrazistego czytania tekstów	Czyta głośno płynnie, wyraziście, z odpowiednią intonacją
- stopniowe przygotowanie do cichego czytania	Rozumie sens czytanego tekstu
- czytanie z podziałem na role	- Potrafi dokonać w tekście podziału na role i przeczytać określone fragmenty

opracowywanie tekstów:

treści	po zakończeniu oddziaływania uczeń:
- rozmowy na temat utworów literackich: bohaterów, ich zachowań, stosunków emocjonalnych do postaci, wyodrębnianie zdarzeń, określanie miejsca akcji, określanie nastrojów utworów,	Bierze udział w rozmowach na temat poznanych utworów literackich Wyodrębnia zdarzenia i nazywa bohaterów Określa nastrój utworu
- wypowiedzi na temat ilustracji w książkach, ustalanie związku tekstu z ilustracją oraz przeżyciami dziecka	Wypowiada się pełnymi zdaniami na temat ilustracji, potrafi trafnie powiązać tekst z ilustracją
- wdrażanie do konstruowania pytań i odpowiedzi do tekstów	Poprawnie buduje pytania i odpowiedzi
- odzwierciedlanie utworu pisanego w formie plastycznej, dramie,	Potrafi wyrazić formę pisaną za pomocą pracy plastycznej, dramy
- opowiadanie utworów	Potrafi streścić przeczytany tekst
- tworzenie spójnych wypowiedzi na	Buduje zdania na temat utworu

podstawie treści utworów	powiązane w logiczną całość
- uczenie się na pamięć wierszy i umiejętne ich wygłaszanie z zastosowaniem intonacji, tempa i pauz.	Recytuje z pamięci wiersze w odpowiedniej intonacji, nastroju i tempie

w zakresie liczenia

treści	po zakończeniu oddziaływania uczeń:
- kształtowanie rozumienia pojęcia liczby naturalnej (jako element zbioru, liczba porządkowa i liczba związana z mierzaniem wielkości ciągłych) oraz rozumienie czterech działań arytmetycznych	- Rozumie pojęcie liczby w aspekcie kardynalnym, miarowym i porządkowym - Liczy poprawnie stosując cztery działania arytmetyczne
- opanowanie elementarnych podstaw techniki rachunkowej	- stosuje poznane techniki rachunkowe
- rozwijanie umiejętności posługiwania się metodami matematycznymi w życiu	- potrafi wykorzystać w praktyce sposoby liczenia
- przygotowanie do nabycia umiejętności czytania i rozumienia tekstów matematycznych	- rozumie czytany tekst matematyczny - określa dane i szukane

stosunki przestrzenne

treści	po zakończeniu oddziaływania dziecko:
- określanie i przedstawianie wzajemnego położenia przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni oraz kierunków ruchu z użyciem terminów: pod, nad, z tyłu, przed, przy, z boku, wysoko, nisko, wewnątrz, naokoło, na prawo, na lewo, itp.	- Potrafi określić położenie jednego przedmiotu względem drugiego

cechy wielkościowe

treści	po zakończeniu oddziaływania dziecko:
- porównywanie przedmiotów pod względem wyróżnionej cechy wielkości, długości, szerokości, wysokości, masy	porównuje przedmioty z uwzględnieniem określonej cechy

figury geometryczne

treści	po zakończeniu oddziaływania dziecko:
- rozpoznawanie, nazywanie i	Rozpoznaje i nazywa podstawowe

wyszukiwanie w otoczeniu podstawowych figur geometrycznych: koła, prostokąta, kwadratu, trójkąta, czworokąta, pięciokąta, wielokątów	figury geometryczne
- rysowanie figur geometrycznych bez podanych miar i zgodnie z podanymi wymiarami	Rysuje figury geometryczne zgodnie z podanymi wymiarami

zbiory

treści	po zakończeniu oddziaływania dziecko:
- klasyfikowanie przedmiotów według cech jakościowych; kształtu, koloru, wielkości, przeznaczenia, grubości	Dokonuje klasyfikacji przedmiotów pod względem określonej cechy jakościowej
- wyodrębnianie, budowanie i rysowanie zbiorów przedmiotów spełniających dany warunek	Potrafi tworzyć zbiory spełniające dane warunki
- formułowanie warunków według których zbudowany został dany zbiór	Potrafi ustalić cechę, którą kierowano się podczas budowy zbioru
- wyodrębnianie podzbiorów oraz szukanie części wspólnej zbiorów	Wyodrębnia podzbiory i część wspólną
- porównywanie liczebności zbiorów bez przeliczania elementów, określanie; tyle samo, więcej, mniej	Szacuje i porównuje liczebność zbiorów
- porządkowanie danego układu zbiorów według ich liczebności	Porządkuje zbiory ze względu na liczebność ich elementów

liczby naturalne

treści	po zakończeniu oddziaływania uczeń:
- liczenie przedmiotów; niezależność liczby przedmiotów od sposobu liczenia	Poprawnie przelicza przedmioty
- liczba w aspekcie kardynalnym, porządkowym i miarowym	Stosuje liczbę w trzech aspektach: głównym, miarowym i porządkowym
- wyodrębnianie liczby jedności, dziesiątek, setek, tysięcy	Potrafi określić rząd i liczbę jedności, dziesiątek, setek, tysięcy...
- cyfry jako symbole liczb, zapisywanie i odczytywanie liczb za pomocą cyfr	Zna cyfry, potrafi za ich pomocą zapisać liczbę
- 0 jako liczebność zbioru pustego	Rozumie pojęcie liczby 0

- porównywanie liczb z użyciem znaków: <, >, =	Poprawnie dokonuje porównań liczb
- porządkowanie liczb od najmniejszej od największej i odwrotnie	Porządkuje liczby według określonej kolejności
- odczytywanie i pisanie liczb	Potrafi odczytać liczbę i ją zapisać
- przedstawienie liczb na osi liczbowej	Zna miejsce liczby na osi liczbowej
- odczytywanie, zapisywanie znaków rzymskich	Zna podstawowe znaki rzymskie i sposoby ich zapisywania
- liczby parzyste i nieparzyste	Zna liczby parzyste i nieparzyste

dodawanie i odejmowanie

treści	po zakończeniu oddziaływania uczeń:
- dodawanie liczb, znak +,	Potrafi dodawać liczby i podaje ich wynik
- rozkład liczb na składniki	Dokonuje rozkładu liczby na składniki
- poznanie i stosowanie przemienności dodawania	Zna i stosuje zasadę przemienności dodawania
- poznanie i stosowanie łączności dodawania	Zna i stosuje zasadę łączności dodawania
- odejmowanie jako działanie odwrotne do dodawania, znak –	Wie, że odejmowanie jest działanie odwrotnym do dodawania
- rozumienie pojęć suma, różnica, składniki, odjemna, odjemnik i praktyczne ich stosowanie	Zna, rozumie i stosuje pojęcia sumy, różnicy, składników, odjemnej i odjemnika
- dodawanie i odejmowanie bez przekroczenia progu dziesiątkowego i z przekroczeniem progu dziesiątkowego	Dodaje i odejmuje liczby
- wypełnianie tabel funkcyjnych na dodawanie i odejmowanie ze szczególnym uwzględnieniem działań odwrotnych i łączenia dwóch działań	Potrafi uzupełnić równanie tak, by było prawdziwe
- porównywanie różnicowe; o tyle więcej, o tyle mniej	Rozumie sens porównywania różnicowego i poprawnie stosuje tę zasadę podczas rozwiązywania zadań tekstowych i równań
- rozwiązywanie zadań tekstowych i równań	
- porównywanie sum i różnic	Porównuje sumy i różnice
- kolejność wykonywania działań, rozumienie i praktyczne stosowanie nawiasów	Zna i stosuje kolejność wykonywania działań

- algorytm dodawania i odejmowania pisemnego	Zna algorytm dodawania i odejmowania sposobem pisemnym
- dodawanie i odejmowanie różnymi sposobami w zakresie 1 000 000	Dodaje i odejmuje duże liczby

zadania tekstowe

treści	po zakończeniu oddziaływania dziecko:
- stopniowe zaznajamianie z budową zadań tekstowych; wyróżnianie danych, szukanych	Zna budowę zadań tekstowych, potrafi wyodrębnić w zadaniu dane i szukane oraz skonstruować odpowiedź
- rozwiązywanie zadań tekstowych różnymi metodami	Rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem poznanych metod
- układanie zadań tekstowych do podanej formuły matematycznej, do rysunku, schematu, pytania, odpowiedzi oraz działania arytmetycznego	Układa treść zadań do określonej formuły matematycznej, ilustracji, pytania
- przekształcanie zadań tekstowych	Przekształca zadania tekstowe

liczba jako wynik pomiaru

treści	po zakończeniu oddziaływania uczeń:
- porównywanie, dodawanie i odejmowanie długości, pojemności i masy	Porównuje, dodaje i odejmuje długości, pojemności i masy
- mierzenie odcinków za pomocą linijki z podziałką centymetrową	Poprawnie mierzy odcinki przy pomocy linijki
- porównywanie długości odcinków	Porównuje długości odcinków
- rysowanie odcinków o podanej długości	Rysuje odcinki o określonej długości
- liczby większe lub mniejsze od podanej, liczby pomiędzy dwiema liczbami	Potrafi wskazać i nazwać liczby znajdujące się pomiędzy dwiema określonymi liczbami

równania

treści	po zakończeniu oddziaływania uczeń:
- zapis równania odpowiadającego sytuacji w zadaniu tekstowym	Potrafi zapisać równanie do treści zadania
- pojęcie liczby niewiadomej, symbol literowy x	Zna pojęcie liczby niewiadomej
- rozwiązywanie równań z niewiadomą za	Potrafi rozwiązać równanie z

pomocą grafów i bez nich	niewiadomą
- układania zadań tekstowych do równania	Układa treść zadań do równań z niewiadomą

wiadomości i umiejętności praktyczne

treści	po zakończeniu oddziaływania uczniów:
- znajomość dni tygodnia i ich kolejności	zna i wymienia w kolejności nazwy dni tygodnia
- praktyczne zapoznanie z kalendarzem, pisanie dat	Potrafi zapisać datę, czyta kalendarz
- znajomość miesięcy i ich kolejności	Zna w kolejności nazwy miesięcy
- odczytywania godzin na zegarze	Potrafi odczytać godzinę
- jednostki czasu: doba, godzina, minuta	Stosuje jednostki czasu
- rodzaje pieniędzy: monety, banknoty	Zna rodzaje pieniędzy
- liczenie pieniędzy, płacenie, zamiana złotych na grosze	Wykorzystuje w praktyce umiejętność liczenia pieniędzy
- jednostki długości	Zna jednostki długości i potrafi je przeliczać
- ważenie; jednostki masy: kilogramy, dekagramy, gram, kwintal, tona, brutto, netto, tara	Zna jednostki masy, potrafi ważyć i dokonywać prostych przeliczeń miary mas
- jednostki pojemności: litr	Zna jednostkę pojemności
- odczytywanie wskazań termometru	Potrafi odczytać temperaturę

mnożenie i dzielenie

treści	po zakończeniu oddziaływania uczniów:
- odczytywanie i zapisywanie sumy jednakowych składników w postaci mnożenia	Odczytuje i zapisuje sumę jednakowych składników jako mnożenie
- stosowanie znaku mnożenia	Rozumie i stosuje znak mnożenia
- rozumienie i stosowanie pojęcia iloczynu, czynniki	Zna i stosuje pojęcie iloczynu i czynników
- mnożenie przez 1, 0 i przez tę samą liczbę	Zna i stosuje zasadę mnożenia przez 1 i 0 oraz tę samą liczbę
- rozumienie i praktyczne stosowanie przemienności mnożenia	Zna i stosuje zasadę przemienności mnożenia
- łączność mnożenia	Zna i stosuje zasadę łączności

	mnożenia
- rozdzielność mnożenia względem dodawania i odejmowania	Stosuje w zadaniach rozdzielność mnożenia względem dodawania
- mnożenie przez dziesiątki i setki	Zna zasadę mnożenia przez 10, 100...
- dzielenie jako działanie odwrotne do mnożenia	Wie, że dzielenie jest działaniem odwrotnym do dodawania, stosuje tę zasadę w rozwiązywaniu zadań
- stosowanie znaku dzielenia	Zna i stosuje znak dzielenia
- pojęcie iloraz, dzielna, dzielnik	Rozumie pojęcie ilorazu, dzielnej i dzielnika
- rozdzielność dzielenia względem dodawania i odejmowania	Zna i stosuje zasadę rozdzielności dzielenia względem dodawania i odejmowania
- badanie podzielności liczb	Potrafi zbadać podzielność niektórych liczb
- dzielenie z resztą i sprawdzanie	Dzieli z resztą, potrafi sprawdzić poprawność otrzymanego wyniku
- zaznaczanie na osi liczbowej wielokrotności danej liczby	Potrafi zaznaczyć na osi liczbowej liczbę i jej wielokrotność
- porównywanie ilorazowe: tyle razy więcej, tyle razy mniej	Rozwiązuje zadania na porównywanie ilorazowe
- algorytm mnożenia sposobem pisemnym przez liczby jednocyfrowe	Zna i stosuje algorytm mnożenia sposobem pisemnym
- algorytm dzielenia sposobem pisemnym przez liczbę jednocyfrową	Zna i stosuje algorytm dzielenia sposobem pisemnym

geometria

treści	po zakończeniu oddziaływania uczeń:
- rozpoznawanie i kreślenie linii prostych, łamanych i krzywych	Rozpoznaje, nazywa i kreśli linie proste, łamane i krzywe
- rozpoznawanie, badanie i kreślenie odcinków, linii prostopadłych i równoległych w otoczeniu, na modelach brył i figur płaskich, na rysunkach	Potrafi nazwać odcinki równoległe i prostopadłe, wyszukuje je w naturalnym środowisku
- odróżnianie odcinków od linii krzywych i łamanych	Odróżnia linie krzywe od łamanych

- mierzenie długości odcinków i obliczanie długości łamanej	Potrafi obliczyć długość łamanej
- obliczanie obwodów figur; kwadratów, trójkątów, prostokątów	Liczy obwody figur geometrycznych: kwadratów, prostokątów i trójkątów

wyrażenia dwumianowane

treści	po zakończeniu oddziaływania uczeń:
- wyrażenie dwumianowe; 3m 30 cm, 8 zł 40 gr, 10 cm 2 mm, 5 kg 30 dag	Zna i stosuje wyrażenia dwumianowane
- dodawanie i odejmowanie wyrażeń dwumianowych związanych z mierzaniem, ważeniem i płaceniem	Dodaje i odejmuje wyrażenia dwumianowane

ułamki

treści	po zakończeniu oddziaływania uczeń:
- połowa, podział na dwie równe części	Zna pojęcie połowy
- matematyczny zapis połowy, $\frac{1}{2}$	Potrafi za pomocą symboli matematycznych zapisać połowę
- ćwierć, podział na cztery równe części	Potrafi podzielić liczbę, element na cztery równe części, zna pojęcie ćwiartki
- matematyczny zapis $\frac{1}{4}$	Potrafi zapisać za pomocą symboli matematycznych ćwierć
- obliczanie $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{4}$ z danej liczby	Potrafi obliczyć połowę i ćwierć danej liczby
- przykłady ułamków o mianownikach nie przekraczających 10	Zna ułamki o mianownikach jednocyfrowych
- porównywanie ułamków	Potrafi porównać proste ułamki
- proste przykłady dodawania i odejmowania ułamków	Dokonuje obliczeń prostych ułamków

w zakresie obserwacji, doświadczania i eksperymentowania

treści	po zakończeniu oddziaływania uczeń:
- obserwacja terenu wokół szkoły, domu, najbliższej okolicy	Dokonuje obserwacji cech charakterystycznych terenu
- czytanie prostych planów	Potrafi czytać plan, mapę
- określanie kierunków na mapie i w otoczeniu	Zna i wyznacza kierunki na mapie i

	w otoczeniu
- orientacja w terenie	Orientuje się w terenie
- obserwacja krajobrazu, rozpoznawanie i nazywanie jego elementów	Zna elementy i cechy krajobrazów i potrafi je wyróżniać
- obserwacja i analiza zjawisk pogody	Dokonyuje obserwacji zjawisk przyrodniczych i potrafi je opisać
- rozpoznawanie najczęściej spotykanych gatunków roślin	Rozpoznaje najczęściej spotykane gatunki roślin
- obserwacja wzrostu roślin	Potrafi obserwować wzrost rośliny i wyróżnić jego etapy
- charakteryzowanie zmian zachodzących w przyrodzie w różnych porach roku	Potrafi opisać charakterystyczne cechy zmian zachodzących w przyrodzie w zależności od pory roku
- rozróżnianie życia niektórych środowisk: pole, łąka, las, sad, ogród	Potrafi wyodrębnić cechy różniące między sobą środowiska: las, pole, łąka, ogród, sad
- poznawanie różnorodności świata zwierzęcego i roślinnego oraz określanie zależności zachodzących pomiędzy nimi	Określa zależności zachodzące pomiędzy światem zwierzęcym i roślinnym
- mierzenie temperatury powietrza i ciała człowieka	Potrafi zmierzyć temperaturę
- ważenie produktów na różnych wagach, porównywanie masy towaru	Dokonyuje pomiaru wagi produktów
- mierzenie długości, szerokości, wysokości różnych przedmiotów	Potrafi zmierzyć i podać wymiary określonych przedmiotów
- określanie ilości płynów w zależności od rodzaju pojemników	Dokonyuje pomiaru płynów różnymi miarkami, porównuje ilość płynów biorąc pod uwagę wielkość pojemnika
- odczytywanie i zaznaczanie wskazań zegara	Odczytuje czas na zegarze, Potrafi zaznaczyć na zegarze określoną godzinę
- płacenie i wydawanie pieniędzy	Dokonyuje obliczeń pieniężnych
- umiejętność korzystania z kalendarza	Dokonyuje obliczeń kalendarzowych

w zakresie zdrowia i aktywności artystycznej

treści	po zakończeniu oddziaływania dziecko:
- bezpieczne zachowanie się pieszego na chodnikach, ulicach, drogach w terenie zabudowanym i niezabudowanym, w mieście, na wsi	Potrafi bezpiecznie poruszać się jako pieszy po drogach w terenie zabudowanym i niezabudowanym
- kulturalne zachowanie się w środkach transportu	Zna zasady zachowania się w środkach komunikacji miejskiej
- uczeń jako uczestnik ruchu drogowego, znajomość podstawowych znaków drogowych	rozumie znaczenie podstawowych znaków drogowych
- bezpieczne zachowanie się rowerzystów na drogach, ulicach, ścieżkach rowerowych	Wie, jak bezpiecznie na drogach publicznych powinien zachowywać się rowerzysta
- bezpieczne przechodzenie przez przejścia dla pieszych, skrzyżowanie	Zna zasady przechodzenia przez jezdnię z sygnalizacją świetlną
- umiejętność powiadamiania odpowiednich służb drogowych o zaistniałym niebezpieczeństwie, znajomość ważnych telefonów alarmowych	Wie, jak powiadomić odpowiednie służby o niebezpieczeństwie Zna najważniejsze telefony alarmowe
- umiejętność udzielania pierwszej pomocy w zakresie możliwości dziecka	Potrafi udzielić pierwszej pomocy osobie poszkodowanej na miarę własnych możliwości
- bezpieczne posługiwanie się narzędziami i urządzeniami technicznymi	Zna zasady korzystania z narzędzi urządzeń technicznych
- dbałość o higienę osobistą w domu i w szkole, w czasie pracy i wypoczynku	Dbą o higienę osobistą
- zachowanie ostrożności w czasie zabaw ze zwierzętami	Zna podstawowe zasady ostrożności, jakie należy zachować podczas zabawy ze zwierzętami
- umiejętne radzenie sobie z emocjami	Stara się świadomie kontrolować swoje emocje
- zachowanie rozwagi wobec nieznanym, zawieranie nowych znajomości	Zna granice, jakie należy zachować w kontaktach z nieznanymi
- kulturalne spożywanie posiłków	Zna i stosuje podstawowe zasady zachowania przy stole
- znajomość zasad prawidłowego odżywiania	Zna zasady prawidłowego i zdrowego

się, umiejętność przygotowania prostego posiłku	odżywiania się Potrafi przygotować prosty posiłek
- umiejętność spędzanie wolnego czasu	Potrafi efektywnie wykorzystać wolny czas
- dbałość o sprawność fizyczną: szybkość, siłę, skoczność, zwinność, gibkość, wytrzymałość, zręczność - rozwijanie koordynacji ruchowej, wzrokowo-ruchowej, słuchowo-ruchowej	Dbą o sprawność fizyczną, bierze czynny udział w zajęciach ruchowych na miarę własnych możliwości
- wdrażanie metody fair play w czasie zabaw zespołowych	Zna i stosuje zasady gry fair play
- umiejętność korzystanie ze sprzętu sportowego	Potrafi bezpiecznie korzystać z udostępnionego sprzętu sportowego
- uczestniczenie w zawodach, konkursach, turniejach, rozgrywkach sportowych	Chętnie bierze udział w różnego rodzaju konkursach, igrzyskach, zawodach
- uwrażliwienie na sztukę ludową jako źródło inspiracji	Zna elementy sztuki ludowej i niektóre utwory ludowe
- znajomość zwyczajów świątecznych	Zna zwyczaje świąteczne
- rysowanie, malowanie, rzeźbienie, wycinanie, wydzieranie, modelowanie	Chętnie wykonuje prace plastyczne różnymi technikami
- wyrażanie nastroju, emocji różnymi sposobami ekspresji artystycznej	Potrafi wyrazić nastrój utworu wykorzystując różne źródła ekspresji
- rozpoznawanie barw podstawowych, umiejętność tworzenia barw pochodnych	Zna i rozpoznaje barwy podstawowe i pochodne, Zna zasady tworzenia barw pochodnych
- projektowanie i wykonanie form przestrzennych, płaskich	Potrafi zaprojektować i wykonać według własnego pomysłu formy przestrzenne i płaskie
- określanie powierzchni, faktury materiałów	Rozpoznaje niektóre rodzaje materiałów
- reagowanie ruchem na zmianę tempa, dynamiki, linii melodycznej	Potrafi zareagować ruchem na zmianę linii melodycznej i dynamiki utworu
- rozpoznawanie wartości muzycznych	Zna i rozpoznaje wartości muzyczne
- śpiewanie piosenek, pieśni	Śpiewa piosenki
- granie na prostych instrumentach	Podejmuje próby gry na prostych

muzycznych	instrumentach
- rozpoznawanie instrumentów muzycznych	Zna niektóre instrumenty muzyczne

Koncepcja programu

Projekt EDUSCIENCE powstał z myślą stworzenia najbardziej optymalnych warunków do poznawania świata przez dziecko. Został opracowany zgodnie z aktualnymi tendencjami pedagogiki, podstawą projektową kształcenia ogólnego oraz wyposażony w innowacyjne rozwiązania wspomagające wszechstronny rozwój człowieka.

Podstawą projektu jest zadbanie o pozytywne relacje nauczyciel – dziecko, stworzenie atmosfery sprzyjającej poznawaniu i uczeniu się, osiągnięcie sukcesu przez wszystkie dzieci biorąc pod uwagę naturalne możliwości każdego uczestnika projektu przy realizacji treści i zadań dotyczących zagadnień science. Zależy nam na tym, by dzieci były przekonane, że same zdobywają wiedzę, doświadczają, rozwiązują problemy, podejmują decyzje i organizują sobie pracę. Rola nauczyciela polega przede wszystkim na organizowaniu dzieciom zadań oraz kierowaniu ich działaniem, by zakończyły go sukcesem i zadowoleniem.

Często w naszym tradycyjnym systemie wartości dotyczące emocji, wiary w siebie i relacji międzyludzkich odchodzą na drugi plan, zaraz za poznawaniem i zdobywaniem wiedzy. Jednak, jak piszą w swoich książkach Gordon Dryden, Janette Vos, Peter Kline „**Nauka jest najbardziej efektywna wówczas, kiedy sprawia radość**”. Idąc za tą myślą oddajemy w Państwa ręce nowoczesny projekt nauczania dający satysfakcję z podejmowanych działań zarówno dziecku, jak i nauczycielowi.

Harmonogram realizacji programu nauczania

1 rok nauki

Edukacja polonistyczna. Wspomaganie rozwoju umysłowego w zakresie wypowiadania się. Dbłość o kulturę języka. Początkowa nauka czytania i pisania. Kształtowanie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych. Uczeń po klasie I:

w zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:

- obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia, w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat,
- zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno,
- uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą;

w zakresie umiejętności czytania i pisania:

- rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji;
- odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy,
- zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty,
- pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci;
- dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii),
- posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie,
- interesuje się książką i czytaniem;
- słucha w skupieniu czytanych utworów (np. baśni, opowiadań, wierszy),
- w miarę swoich możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela,
- korzysta z pakietów edukacyjnych (np. zeszytów ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych) pod kierunkiem nauczyciela;

w zakresie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych:

- uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego,
- rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie,
- odtwarza z pamięci teksty dla dzieci, np. wiersze, piosenki, fragmenty prozy.

Język obcy nowożytny. Wspomaganie dzieci w porozumiewaniu się z osobami, które mówią innym językiem. Uczeń kończący klasę I:

- rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje;
- nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu;
- recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego;
- rozumie sens opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami.

Edukacja muzyczna. Wychowanie do odbioru i tworzenia muzyki: śpiewanie i muzykowanie, słuchanie i rozumienie. Uczeń kończący klasę I:

- powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego,
- wykonuje śpiewanki i rymowanki;

- odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastrój i charakter muzyki płaśając i tańcząc (reaguje na zmianę tempa i dynamiki);
- realizuje proste schematy rytmiczne (tataizacją, ruchem całego ciała);
- wie, że muzykę można zapisać i odczytać;
- świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;
- kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.

Edukacja plastyczna. Poznawanie architektury, malarstwa i rzeźby. Wyrażanie własnych myśli i uczuć w różnorodnych formach plastycznych. Przygotowanie do korzystania z medialnych środków przekazu. Uczeń kończący klasę I:

- wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni; posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura;
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką;
- korzysta z narzędzi multimedialnych;
- wykonuje proste rekwizyty (np. lalkę, pacynkę) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych;
- tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
- rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę; wypowiada się na ich temat.

Edukacja społeczna. Wychowanie do zgodnego współdziałania z rówieśnikami i dorosłymi. Uczeń kończący klasę I:

- potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi;
- wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
- współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych,
- grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
- wie, co wynika z przynależności do rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich;
- ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;
- zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;
- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
- potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto);
- wie, czym zajmuje się np. policjant, strażak, lekarz, weterynarz;
- wie, jak można się do nich zwrócić o pomoc;
- wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie; zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy),
- rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.

Edukacja przyrodnicza. Wychowanie do rozumienia i poszanowania przyrody ożywionej i nieożywionej. Uczeń kończący klasę I:

w zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:

- rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak: park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka),
- zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy,

- wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp.;
- prowadzi proste hodowle i uprawy (w szczególności w kąciku przyrody),
- wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku: niszczenie szkodników przez ptaki, zapylenie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice,
- zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka: wypalanie łąk i ściernisk, zatrucie powietrza i wód, pożary lasów,
- wyrzucanie odpadów i spalanie śmieci itp.; chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie, pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato,
- zna zagrożenia ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (np. trujące owoce, liście, grzyby) i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia,
- wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt,
- wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych;

w zakresie rozumienia warunków atmosferycznych:

- obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody,
- wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji, i stosuje się do podanych informacji o pogodzie, np. ubiera się odpowiednio do pogody,
- nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku, podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody,
- zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar, i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia.

Edukacja matematyczna. Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz kształtowanie wiadomości i umiejętności matematycznych dzieci. Uczeń kończący klasę I:

w zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:

- ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach,
- układa obiekty (np. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je;
- wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie,
- klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje np. zwierzęta, zabawki, rzeczy do ubrania,
- w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania,
- wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu;
- orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (np. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku,
- dostrzega symetrię (np. w rysunku motyla);
- zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej; kontynuuje regularny wzór (np. szlaczek);

w zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:

- sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularności dziesiętkowego systemu liczenia),
- wymienia kolejne liczebności od wybranej liczby, także wstecz (zakres do 20);
- zapisuje liczby cyframi (zakres do 10),

- wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje), manipulując obiektami lub rachując na zbiorach zastępczych, np. na palcach;
- sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie do 10, poprawnie zapisuje te działania,
- radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania,
- zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań;

w zakresie pomiaru:

- długości: mierzy długość, posługując się np. linijką; porównuje długości obiektów,
- ciężaru: potrafi ważyć przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi,
- płynów: odmierza płyny kubkiem i miarką litrową,
- czasu: nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się, do czego służy kalendarz, i potrafi z niego korzystać; rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków;

w zakresie obliczeń pieniężnych:

- zna będące w obiegu monety i banknot o wartości 10 zł;
- zna wartość nabywczą monet i radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży,
- zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.

Zajęcia komputerowe. Uczeń kończący klasę I:

- posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;
- wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

Zajęcia techniczne. Wychowanie do techniki (poznawanie urządzeń, obsługa i szanowanie ich) i działalność konstrukcyjna dzieci. Uczeń kończący klasę I:

w zakresie wychowania technicznego:

- wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę);
- majsterkuje (np. latawce, wiatraczki, tratwy),
- zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np. latarki, odkurzacza, zegara), posługuje się nimi, nie psując ich, buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, np. szałas, namiot, wagę, tor przeszkód;
- w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu np. dźwigi, samochody, samoloty, statki, domy;

w zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:

- utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie),
- sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,
- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji;
- wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.

Wychowanie fizyczne. Kształtowanie sprawności fizycznej dzieci i edukacja zdrowotna. Uczeń

kończący klasę I:

- uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;
- potrafi: chwytać piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i kozłować,
- pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne,
- wykonywać ćwiczenia równoważne;
- dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.;
- wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny;
- właściwie zachowuje się w sytuacji choroby;
- wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin);
- wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomaga im.

Etyka. Przybliżanie dzieciom ważnych wartości etycznych na podstawie baśni, bajek i opowiadań, a także obserwacji życia codziennego. Uczeń kończący klasę I:

- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (współpracuje w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych (grzecznie zwraca się do innych, ustępuje osobom starszym miejsca w autobusie, podaje upuszczony przedmiot itp.);
- wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych; nie niszczy otoczenia;
- zdaje sobie sprawę z tego, jak ważna jest prawdomówność, stara się przeciwstawiać kłamstwu i obmowie;
- wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich;
- niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych;
- wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy chwalić się bogactwem ani nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach.

2 rok nauki

Edukacja polonistyczna. Uczeń kończący klasę II:

korzysta z informacji:

- uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
- czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski,
- zna formy użytkowe: życzenia, zaproszenie, zawiadomienie, list, notatka do kroniki; potrafi z nich korzystać;

analizuje i interpretuje teksty kultury:

- przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi,
- w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów,
- czyta teksty i recytuje wiersze, z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji,
- pod kierunkiem nauczyciela korzysta z podręczników i zeszytów ćwiczeń oraz innych środków dydaktycznych;

tworzy wypowiedzi:

- uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie;
- poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych,

- dba o kulturę wypowiedziania się; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym; stosuje formuły grzecznościowe,
- dostrzega różnicę pomiędzy literą i głoską; dzieli wyrazy na sylaby;
- oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście,
- przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu;
- w miarę swoich możliwości samodzielnie realizuje pisemne zadania domowe.
- wie, że ludzie posługują się różnymi językami i aby się z nimi porozumieć, trzeba nauczyć się ich języka (motywacja do nauki języka obcego);
- reaguje werbalnie i niewerbalnie na proste polecenia nauczyciela;

rozumie wypowiedzi ze słuchu:

- rozróżnia znaczenie wyrazów o podobnym brzmieniu,
- rozpoznaje zwroty stosowane na co dzień i potrafi się nimi posługiwać,
- rozumie ogólny sens krótkich opowiadań i baśni przedstawianych także za pomocą obrazów, gestów,
- zadaje pytania i udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów,
- recytuje wiersze, rymowanki i śpiewa piosenki, nazywa obiekty z otoczenia i opisuje je, bierze udział w miniprzedstawieniach teatralnych;
- przepisuje wyrazy i zdania;
- współpracuje z rówieśnikami w trakcie nauki.

W zakresie edukacji muzycznej. Uczeń kończący klasę II:

- gra na instrumentach perkusyjnych (proste rytmy i wzory rytmiczne) oraz melodycznych (proste melodie i akompaniamenty),
- tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka, polki oraz innego, prostego tańca ludowego,
- aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy: rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki,
- rozpoznaje utwory wykonane: solo i zespołowo, na chór i orkiestrę;
- orientuje się w rodzajach głosów ludzkich (sopran, bas) oraz w instrumentach muzycznych (fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, perkusja); rozpoznaje podstawowe formy muzyczne - AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części);
- tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki,
- korzysta z przekazów medialnych; stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora);
- podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne),

W zakresie edukacji społeczno-przyrodniczej. Uczeń klasy II:

- odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym;
- wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania;
- jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku;

- zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty, tradycje;
- wie, w jakim regionie mieszka; uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność;
- zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy) i najważniejsze wydarzenia historyczne;
- orientuje się w tym, że są ludzie szczególnie zasłużeni dla miejscowości, w której mieszka, dla Polski i świata;
- zna zagrożenia ze strony ludzi;
- potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie; zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy
- obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem;
 - opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, na łące i w zbiornikach wodnych;
 - wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski;
 - rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne;
 - podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;
 - wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo);
 - znaczenie powietrza i wody dla życia: nazywa części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi (np. serce, płuca, żołądek);
 - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się;
 - rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza;

Edukacja matematyczna. Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz kształtowanie wiadomości i umiejętności matematycznych dzieci. Uczeń kończący klasę II:

- rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę);
- rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego);
- wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności;
- odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;
- odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera);
- odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnym, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami;
- posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny);
- rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie);
- rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach);
- rysuje drugą połowę figury symetrycznej;
- rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu;
- kontynuuje regularność w prostych motywach (np. szlaczki, rozety).

Zajęcia komputerowe. Uczeń kończący klasę II:

- posługuje się myszą i klawiaturą,
- poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego;
- wyszukuje i korzysta z informacji: przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły),
- dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej,
- nawiguje po stronach w określonym zakresie,
- tworzy teksty i rysunki: wpisuje za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki, wyrazy i zdania,
- zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimediiów
- wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadweręża kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne,

Zajęcia techniczne. Wychowanie do techniki (poznawanie urządzeń, obsługiwanie i szanowanie ich) i działalność konstrukcyjna dzieci. Uczeń kończący klasę II:

w zakresie wychowania technicznego:

- zna środowisko techniczne na tyle, że: orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku (Jak to zrobiono?): meble, domy, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego,
- przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia, cięcia papieru, tektury itp.,
- dba o bezpieczeństwo własne i innych
- utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy,
- właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji;
- wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

Wychowanie fizyczne. Kształtowanie sprawności fizycznej dzieci i edukacja zdrowotna. Uczeń kończący klasę II:

w zakresie sprawności fizycznej:

- realizuje marszobiegi trwający co najmniej 15 minut,

w zakresie treningu zdrowotnego:

- przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód,
- skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jednonóż i obunóż nad niskimi przeszkodami,
- bierze udział w zabawach, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego,
- wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości;
- dba o prawidłową postawę, np. siedząc w ławce, przy stole,
- przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych;
- posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem,
- potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych;
- wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.
- dba o higienę osobistą i czystość odzieży,

- wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna,

Etyka. Przybliżanie dzieciom ważnych wartości etycznych na podstawie baśni, bajek i opowiadań, a także obserwacji życia codziennego. Uczeń kończący klasę II:

- zastanawia się nad tym, na co ma wpływ, na czym mu zależy, do czego może dążyć nie krzywdząc innych;
- stara się nieść pomoc potrzebującym;
- wie, na czym polega prawdomówność i jak ważna jest odwaga przeciwstawiania się kłamstwu i obmowie;
- potrafi z tej perspektywy oceniać zachowania bohaterów baśni, opowiadań, legend, komiksów;
- wie, że nie można zabierać cudzej własności i stara się tego przestrzegać;
- wie, że należy naprawić wyrządzoną szkodę; dostrzega, kiedy postaci z baśni, opowiadań, legend, komiksów nie przestrzegają reguły "nie kradnij";

3 rok nauki

Edukacja polonistyczna. Wspomaganie rozwoju umysłowego w zakresie wypowiedania się. Dbalność o kulturę języka. Początkowa nauka czytania i pisania. Kształtowanie umiejętności wypowiedania się w małych formach teatralnych. Uczeń po klasie III:

- wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym,
- ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci,
- czyta wybrane przez siebie i wskazane przez nauczyciela książki,
- wypowiada się na ich temat,
- buduje w formie ustnej i pisemnej: kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie,
- dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych,
- pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii),
- dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną,

Język obcy nowożytny. Uczeń kończący klasę III:

- rozumie sens prostych dialogów w historyjkach obrazkowych (także w nagraniach audio i video);
- czyta ze zrozumieniem wyrazy i proste zdania;
- w nauce języka obcego nowożytnego potrafi korzystać ze słowników obrazkowych, książeczek, środków multimedialnych;

Edukacja muzyczna. Uczeń kończący klasę III:

- śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym); śpiewa z pamięci hymn narodowy,
- realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne; reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje),
- rozróżnia podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wyraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz),

- improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych zasad,
- wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją.
- określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i z tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym;
- uczestniczy w życiu kulturalnym tych środowisk,
- wie o istnieniu placówek kultury działających na ich rzecz,
- realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i wytwory przekazów medialnych);
- rozróżnia takie dziedziny działalności twórczej człowieka jak: architektura, sztuki plastyczne oraz inne określone dyscypliny sztuki (fotografika, film) i przekazy medialne (telewizja, Internet), a także rzemiosło artystyczne i sztukę ludową,
- rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury;
- opisuje ich cechy charakterystyczne (posługując się elementarnymi terminami właściwymi dla tych dziedzin działalności twórczej).

Edukacja społeczno-przyrodnicza. Wychowanie do zgodnego współdziałania z rówieśnikami i dorosłymi. Wychowanie do rozumienia i poszanowania przyrody ożywionej i nieożywionej. Uczeń kończący klasę III:

- identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami; podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia;
- rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny, i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania;
- jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp.;
- wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa;
- zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je;
- uczestniczy w szkolnych wydarzeniach;
- wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka;
- wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi; wie, czym zajmuje się np. kolejarz, aptekarz, policjant, weterynarz;
- nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego;
- wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku;
- zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin: wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi, znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny);
- dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości); orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżycy, lawina, powódź itp.;
- wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.

Edukacja matematyczna. Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz kształtowanie wiadomości i umiejętności matematycznych dzieci. Uczeń kończący klasę III:

- liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000;

- zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000;
- porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków)
- podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia;
- sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia;
- mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości;
- posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez zamiany jednostek i wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych);
- używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry);
- waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram;
- wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych);
- odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII;
- podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy;
- porządkuje chronologicznie daty;
- wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych;

Zajęcia komputerowe. Uczeń kończący klasę III:

- posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania;
- korzysta z opcji w programach;
- odtwarza animacje i prezentacje multimedialne;
- wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki, np. z gotowych figur;
- ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu,
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.

Zajęcia techniczne. Wychowanie do techniki (poznawanie urządzeń, obsługiwane i szanowanie ich) i działalność konstrukcyjna dzieci. Uczeń kończący klasę III: w zakresie wychowania technicznego:

- rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, statki, samoloty), wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (komputer, laptop, telefon komórkowy);
- orientuje się w rodzajach budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe, mosty, tunele, wieże) i urządzeń elektrycznych (latarka, prądnica rowerowa),
- określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np. ładne lub brzydkie);
- realizuje "drogę" powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu: rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,
- posiada umiejętności: odmierzenia potrzebnej ilości materiału, montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych,
- korzystając z prostych instrukcji i schematów rysunkowych, np. buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów i statków, w miarę możliwości, montażu obwodów elektrycznych, szeregowych i równoległych z wykorzystaniem gotowych zestawów;

Wychowanie fizyczne. Kształtowanie sprawności fizycznej dzieci i edukacja zdrowotna. Uczeń kończący klasę III:

- umie wykonać próbę siły mięśni brzucha oraz próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa;
- wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie;
- posługuje się piłką: rzuca, chwytą, kozłuje, odbija i prowadzi ją,
- jeździ np. na rowerze, wrotkach;
- przestrzega zasad poruszania się po drogach,
- wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem,

Etyka. Przybliżanie dzieciom wartości etycznych na podstawie baśni, bajek i opowiadań, a także obserwacji życia codziennego. Uczeń kończący klasę III:

- zastanawia się nad tym, na co ma wpływ, na czym mu zależy, do czego może dążyć nie krzywdząc innych;
- stara się nieść pomoc potrzebującym;
- wie, na czym polega prawdomówność i jak ważna jest odwaga przeciwstawiania się kłamstwu i obmowie;
- potrafi z tej perspektywy oceniać zachowania bohaterów baśni, opowiadań, legend, komiksów;
- wie, że nie można zabierać cudzej własności i stara się tego przestrzegać;
- rozumie, że ludzie mają równe prawa, niezależnie od tego, gdzie się urodzili, jak wyglądają, jaką religię wyznają, jaki mają status materialny;
- okazuje szacunek osobom starszym;
- starannie dobiera przyjaciół i pielęgnuje przyjaźnie w miarę swoich możliwości;
- wie, że jest częścią przyrody, chroni ją i szanuje; nie niszczy swojego otoczenia.